Európai Parlament
2024-2029

Költségvetési Ellenőrző Bizottság

2025/2237(INI)

6.2.2026

JELENTÉSTERVEZET

az Európai Beruházási Bank Csoport pénzügyi tevékenységeinek ellenőrzéséről – 2024. évi éves jelentés
(2025/2237(INI))

Költségvetési Ellenőrző Bizottság

Előadó: Dick Erixon

PR_INI

TARTALOM

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY 3

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az Európai Beruházási Bank Csoport pénzügyi tevékenységeinek ellenőrzéséről – 2024. évi éves jelentés

(2025/2237(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az EBB „Innováció, integráció és egyszerűsítés Európában” című, 2024/2025. évi beruházási jelentésére, amelyet 2025. március 5-én tettek közzé,

– tekintettel az Európai Számvevőszéknek az Európai Stratégiai Beruházási Alapról szóló, 2025. március 19-i 07/2025. számú különjelentésére,

– tekintettel az Európai Unió Legfőbb Ellenőrző Intézményeinek Kapcsolattartó Bizottsága által az Európai Beruházási Bank külső nyilvános ellenőrzéséről 2025. szeptember 30-án kiadott, CC 1/2025. számú nyilatkozatra,

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0000/2026),

A. mivel az Európai Beruházási Bank (EBB) Csoport fő feladata az EU gazdasági növekedésének fellendítése; mivel beruházásainak valódi piaci hiányosságokat kell kezelniük;

B. mivel a szociálpolitikai területek elsősorban nemzeti hatáskörbe tartoznak; mivel az EBB-finanszírozás nem használható fel a nemzeti költségvetések kipótlására, és valódi addicionalitást kell teremtenie;

C. mivel az EBB pénzügyi műveletei felett a Parlament által gyakorolt felügyelet mélységének és minőségének igazodnia kell az EBB és a Bizottság közötti együttműködés intenzitásához, amely igen jelentőssé vált;

D. mivel az EBB a tagállamok tulajdonában van, és jegyzett tőkéje 248,8 milliárd EUR-t tesz ki, ami adófizetői kötelezettséget testesít meg; mivel az EBB hitelfelvétele nem szerepel a nemzeti adósságstatisztikákban; mivel ez a mérlegen kívüli jelleg szigorú hatékonysági normákat és külső ellenőrzést tesz szükségessé; mivel az EBB megbízatásának kiterjesztésével párhuzamosan meg kell erősíteni a külső ellenőrzési intézkedéseket;

Pénzügyi műveletek és eredmények

1. tudomásul veszi az EBB csoport 2024. évi stabil pénzügyi teljesítményét; hangsúlyozza, hogy a sikert bizonyítható gazdasági eredményekkel kell mérni, nem csupán a jegyzett mennyiségekkel;

2. aggodalommal állapítja meg, hogy a 90 napon túl esedékes kifizetések aránya megháromszorozódott, 2024 végén összesen 281,3 millió EUR-t, a teljes hitelportfólió

0,06%-át tette ki (szemben a 2023 végi 82,4 millió EUR-val vagy 0,02%-kal); kiemeli, hogy a nemteljesítő kitettségek és a késedelmes kifizetések növekedése jelentősen meghaladja a teljes hitelportfólió 2%-os növekedését;

InvestEU, a többéves pénzügyi keret egyszerűsítése és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz

3. megjegyzi, hogy 2024-ben az EBB 38 műveletet hagyott jóvá az InvestEU keretében, 1,7 milliárd EUR összegű uniós garancia felhasználásával; hangsúlyozza, hogy az InvestEU programot beavatkozásainak minősége és mérhető hatása, nem pedig pusztán a felhasznált finanszírozás mennyisége alapján kell értékelni; kitart amellett, hogy a jelentéstételnek az inputalapú mérőszámokról a valódi gazdasági eredményeket bizonyító hatásalapú mutatókra kell áthelyeznie a hangsúlyt;

4. megjegyzi, hogy a széttagolt uniós finanszírozási környezet hatékonysági problémákhoz vezet; hangsúlyozza, hogy a bürokrácia csökkentése elengedhetetlen a versenyképesség helyreállításához;

Energiabiztonság

5. felhívja az EBB-t, hogy bővítse a nukleáris energia finanszírozási körét, és az összes alacsony szén-dioxid-kibocsátású projektet – a technológiák közötti megkülönböztetés nélkül – olyan objektív kritériumok alapján értékelje, mint az életciklus-alapú szén-dioxid-intenzitás és a hálózat stabilitása; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak szuverén joga energiaszerkezetük meghatározása;

Védelem- és biztonságpolitika

6. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EBB csoport – „Az európai védelemről – Készenlét 2030” című fehér könyvben foglaltaknak megfelelően – finanszírozás biztosítása és magánberuházások mozgósítása révén hozzájáruljon Európa békéjéhez és biztonságához az EU védelmi iparának megerősítésére, a kiberbiztonsági infrastruktúra javítására és a kritikus védelmi technológiák innovációjának előmozdítására irányuló kezdeményezések támogatásával;

7. hangsúlyozza, hogy az EBB-nek képesnek kell lennie a védelmi projektek valamennyi típusának finanszírozására;

8. felhívja az EBB-t, hogy azonosítsa a védelmi és határvédelmi beruházásokat akadályozó tényezőket; hangsúlyozza, hogy a kézzelfogható biztonsági eredményekhez elengedhetetlen az akadályok felszámolása;

9. hangsúlyozza a NATO Innovációs Alapjával való strukturált együttműködés kialakításának fontosságát a szinergiák biztosítása és az erőfeszítések megkettőzésének elkerülése érdekében, különösen a technológiák bővítése terén, ahol a magántőke nem elegendő;

Beruházások a nemzeti hatáskörbe tartozó területeken

10. emlékeztet arra, hogy a lakhatási kihívásokat elsősorban helyi vagy nemzeti szinten kell kezelni; megkérdőjelezi, hogy a határokon átnyúló dimenzióval nem rendelkező, tisztán helyi lakhatási projektek EBB általi finanszírozása valódi ár-érték arányt képvisel-e;

A kkv-k, a közepes piaci tőkeértékű vállalatok, az induló innovatív vállalkozások, a növekvő innovatív vállalkozások és más vállalkozások támogatása

11. hangsúlyozza, hogy az EBB-nek valódi piaci hiányosságokat kell megcéloznia, és beruházásai nem helyettesíthetik a magántőkét vagy a nemzeti költségvetéseket; hangsúlyozza, hogy a versenypiaci környezet védelme alapvető fontosságú;

12. tudomásul veszi az Európai Számvevőszék 07/2025. sz. különjelentésének az addicionalitás elégtelenségére vonatkozó megállapításait; figyelmeztet a magánberuházások kiszorításának veszélyére; mennyiségi kockázati küszöbértékekre és utólagos kiszorítási értékelésekre szólít fel;

13. megjegyzi, hogy az EBB-hitelek nagyobb adminisztratív terhekkel járnak, mint a kereskedelmi hitelek; felhívja az EBB-t, hogy tegyen közzé terveket a korlátozó tényezők csökkentésére;

A kohézió, az éghajlat, a digitalizáció és a környezeti fenntarthatóság szakpolitikai területei

14. hangsúlyozza, hogy a mennyiségen alapuló jelentéstétel az outputokat méri, nem pedig az eredményeket; eredményorientált mutatókat szorgalmaz, például amelyek a befektetett eurónként elkerült szén-dioxid-kibocsátást mérik; támogatja a hasonló beavatkozásokkal való összehasonlítást;

15. figyelmeztet arra, hogy az egymást átfedő általános érvényesítési célok folyamatos felhalmozódása azzal a kockázattal jár, hogy matematikailag értelmezhetetlen portfólió-összetétel jön létre;

Az EBB Unión kívüli tevékenységei

16. kitart amellett, hogy a nem uniós országoknak történő hitelezést a migrációkezelés, többek között a visszafogadás terén az EU-val folytatott együttműködéstől kell függővé tenni;

17. hangsúlyozza, hogy a csalás elleni szigorú intézkedések elengedhetetlenek az adófizetők EBB beruházásaiba vetett bizalmának és Ukrajna folyamatos támogatásának biztosításához; szigorú ellenőrzési normákra szólít fel; fenntartja, hogy az EBB-nek korlátlan felügyeletet kell gyakorolnia az EU-n kívüli valamennyi beruházása felett;

Az EBB elszámoltathatósági struktúrája

18. támogatja a Kapcsolattartó Bizottság CC 1/2025. számú nyilatkozatát, amely azonosítja a kritikus ellenőrzési hiányosságokat; tudomásul veszi az EBB kibővített megbízatásának és korlátozott ellenőrzési hatásköreinek paradoxonát; kéri a nemzeti legfőbb ellenőrző intézmények bevonását; megismétli, hogy a Szerződés módosítására van szükség ahhoz, hogy az Európai Számvevőszék teljes körű betekintést kapjon az EBB ügyleteibe;

19. aggodalmát fejezi ki a Northvolt csődje miatt, ami annak ellenére következett be, hogy 942,6 millió EUR összegű EBB-hitelben részesült; megjegyzi, hogy a jelek szerint hasonló kockázatok állnak fenn a Stegra esetében is; kéri, hogy hozzák nyilvánosságra az EBB kockázatértékeléseit; kéri a Northvolt-ügyből levont tanulságok áttekintését; felhívja az EBB-t, hogy tegye közzé az ezekre és más hasonló kötelezettségvállalásokra vonatkozó kockázatértékelési profilokat; megismétli az EBB-hez intézett azon felhívását, hogy adjon részletes tájékoztatást a Northvolt AB-be történő beruházást megelőző értékelési és döntéshozatali folyamatról, és fejtse ki, hogy egy ilyen kulcsfontosságú projekt miért kudarcot vallott annak ellenére, hogy az EBB azt állította, hogy megfelelően és folyamatosan nyomon követi pénzügyi támogatásának kedvezményezettjeit; aggodalommal veszi tudomásul az EBB vezetése és a Northvolt egyik alapító befektetője és tanácsadója közötti pártpolitikai kapcsolatokat;

20. határozottan ragaszkodik az összeférhetetlenség megelőzésének megerősítéséhez; szigorúbb várakozási időszakokat szorgalmaz az EBB alelnökei számára, és egyértelműbb szabályokat szorgalmaz a származási országukat érintő döntésekben való részvételükre vonatkozóan;

Átláthatóság, ellenőrzés és felügyelet

21. sajnálja, hogy az EBB nem követte nyomon a 2023. évi pénzügyi tevékenységeiről szóló éves parlamenti jelentést[1]; hangsúlyozza, hogy az intézményközi megállapodás elengedhetetlen a kiszámítható együttműködéshez;

A Parlament ajánlásainak nyomon követése

22. felszólít az alábbiak időben történő nyomon követésére: a) a beruházások hatása; b) az összeférhetetlenségek megelőzése; c) átláthatóság; d) ez az állásfoglalás;

°

° °

23. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, és kéri a Tanácsot és az EBB igazgatótanácsát, hogy vitassák meg a Parlament itt ismertetett álláspontját.

[1] Az Európai Parlament 2024. február 28-i állásfoglalása az Európai Beruházási Bank pénzügyi tevékenységeinek ellenőrzéséről – 2023. évi éves jelentés (HL C, C/2024/6742, 2024.11.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6742/oj).